

Kodumaa, 57. 3. XII 1969. a.

BALLETT

«DON QUIJOTE»

«ESTONIAS»

Tallinn. — Söitsin Tallinna selleks, et kordki näha «Don Quijotet» kogu õhtut täitva balletina. Ja tundsin suurt rõõmu, märgates, et «Estonia» «Don Quijote» on võrratult kaunis, huvitav ja peaaegu sajaprotsendiliselt tantsuline ballett. «Estonia» peaballettmeister Enn Suve on valmistanud oma värsket, elava versiooni Moskva Suure Teatri balleti traditsioonilisest väljaandest, mille omal ajal on teinud Aleksander Gorski. Enn Suve on õppinud kolm aastat koreograafiat Moskva Koreograafia Instituudis ja on seetõttu täiesti kompetentne võtma uuesti käsile Suure Teatri vanad paraadballetid, nagu seda on just «Don Quijote», säilitades selle tantsustseenid suure pieteeditundega ja samal ajal jättes ära vanad iganenud pantomiimikohad. Samuti on Enn Suve oma «Don Quijotest» sõelunud välja Moskva versiooni proloogi ja epiloogi ning üht-teist muud antiiksenatunduvat.

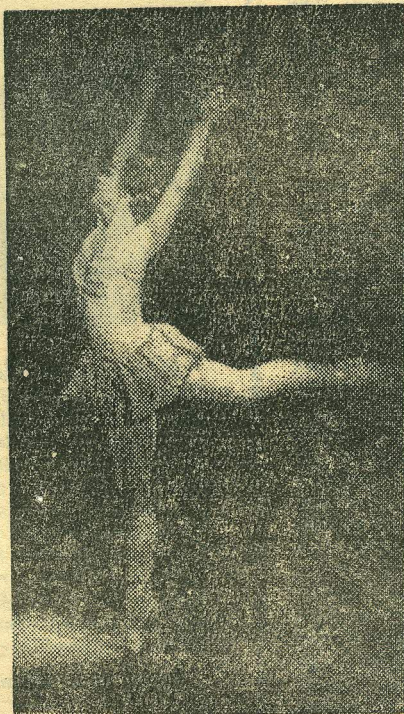
«Don Quijote» esimene vaatus kuulub meie balleti repertuaari sellisena, nagu George Gé selle kümnekonna aasta eest tegi. Selle vaatuse koreograafiliseks kulminatsiooniks on kõrtsmiku ilusa tütre Kitri ja tema peigmehe habemeajaja Basilio suur *pas de deux*, mis on vana klassikalise balleti kuulsaid ilustestikutseene. See esitatakse veel ikka kõikjal üldjoontes Maurius Petipa 1869 aastast pärineva Suure Teatri algupärase visandi järgi.

Gorski ja tema järel nüüd ka Enn Suve on truult ja peenetundeliselt säilitanud mõned muudki Petipa nii hispaaniapärase kui ka klassikalised tantsud algupärasest Moskva ja Leningradi väljaandest. Need tantsud on tõelised väikesed pärlid. Ka «Estonias» osatakse hinnata nen-

de aarete väärtust, sest need tantsitakse puhtalt, võluvalt, neile omast lüürilist veetlevust väljendades.

Kitri osas nägin meie Marianna Rumjantsevat, kes «Estonias» külalisetendusel viibides on Enn Suve juhtimisel harjutanud seda baleriinilt häid võimeid nõudvat suurt klassikalist ülesannet, Rumjantseva omab nüüd (olles palju tantsinud välismaal) nii hiilgavat tehnikat kui ka kunstilist rafineeritust.

Kolmandas vaatuses näeb don Quijote und oma käskijannast Dulcineast ja ta võlutud aiast. See on suurepäraselt läbiviidud täisklassikaline stseen, kus igasugused metsadruuaadid ja lembed haldjad tantsivad mitmete vaimustavate kombinatsioonidega koos oma käskijanna Dulcineaga. Dulcinea esineb Kitri, seega siis Rumjantseva. Esimeste vaatuste hispaaniapärase tantsude

Marianna Rumjantseva «Estonia» laval peaosalisena I. Stravinski balletis «Orpheus» G. Vaidla foto

järel esitatakse unenäole omases võluaias puhast akadeemilist tantsu. Ja sellel alal teeb Marianna Rumjantseva nüüdsel ajal lausa imesid.

Ta esindab Petipa-aegsete vanade keiserlikkude baleriinide peent virtuoslikkust ka neljandas vaatuses, mille tegevuskohaks on lahke hertsogi palee. Seal peetakse don Quijote auks pidu ja osavõtjalle pakutakse pikem täistantsuline divertissementosa. Selles on Kitril virtuosivõimeid nõudev tantsusoolo, kus Rumjantseval tuleb keerutada kõik klassikalise kooli raskemad püretid ja peale selle sooritada sari hüppeid kergesti liueldes ja udusulena õhus hõljujades.

Rumjantseva partneri, noore Basilio osa tantsis Endrik Kerge. Seda andekat *demi*-karakterantsijat nägime Soomes paari aasta eest «Estonia» külalisetenduste ajal nii «Luukede järves» Siegfriedina kui ka «Medeias» (Tilu Randviir) Jasonina. Don Quijote tore habemeajajana on ta lõbus võrukael, kes teeb igasuguseid koerustükke Kitrit kosima tulnud peenutsevale keigari-le don Gamachele.

Endrik Kerge tants on vaba, avar, nauditavalt lustakas. Ta on olnud paar aastat «Estonias» eemal, töötades Leningradis ühe (hiljuti Pariisigi külasthanud) kunstilise revüüteatri koreograafina. Nüüd ta on naasnud oma koduteatrisse. Rumjantseva kavaleri Basilio osa täitmine sai tema «Estoniasse» tagasi-pöördumise rolliks.

Olles «Estonias» septembris näinud «Luukede järve» ja nüüd seekordsel matkal «Don Quijotet» ning kuulsat «Tundide tantsu»-nimelist põimikut Ponchielli ooperist «Gioconda» (Enn Suve koreograafia) ja eesti tantsumuusikali «Pipi Pikk-sukk», olen saanud konkreetse näite «Estonia» balleti kõrgest tasemest. See on juba oma koosseisu poolestki (65 tantsijat), repertuaari rohkuse (kaks või kolm balleti-õhtut nädalas) ja tantsijaskonna kõrge tehnilise taseme tõttu mitmes suhtes näiteks meie soome balletist ees.

RAOUL AF HÄLLSTRÖM

«Helsingin Sanomat»
1. 11. 1969.